

kräftige Wirkung, Erfolg; 9) *Lebensalter, Altersstufe*, besonders das *kräftige Jugendalter*. Verbunden mit *brhāt* in den Bedeutungen 4—6; *uttamā* 4 und 7; *revāt* 5—7; *citrā* 6 (s. u. d.).

-as 1) 104,7 (ksūdhyadbyas ~ āsutīm dās); 454,5 (~ vṛkāya arāye). — 2) 127,8; 178,2; 211,1; 463,4 (neb. bhāgās); 653,7; 659,4; prathamām 83,4; 613,1; sthātūr (agnés) 222,5. — 3) brhāt ~ ... arcā devāya agnāye 370,1; 397,15. — 4) 192,12 (tuām agne uttamām ~); 358,6 (~ kīrvānās tanūe suāyē); 369,3; 585,4; 640,15; 696,2; 731,7 (neben cūsmam); mit Gen. e-saam (marūtām) 37,9; asya (dācūsas) 71,6; nas 71,7; jātūsthirasya 204,11; āsya (rudrāsya) 552,5; indrasya 671,1 (neben māhinam); vṛṣabhāsya cūsmīnas 869,3; tāva (agnés) 966,1 (neben crāvas). — 5) 332,8 (neben rayīm); 469,6 (gāvām). — 6) 66,4; asmē 125,2; padvāte 140,9; grnatē 195,9; 481,1; 552,9; 856,12; jaritrbyas 285,6; 806,4; stuvate 313,18; 627,35; 872,10; viçé-viçe 362,5; te tanūe 481,4; asmē 561,4; maghāvadbhyas 574,3; dācūse 711,1; nas 780,10; nas (vīrēbhis nr-

bhis) 894,12; çvācūrāya 921,4; stotrē 982,5; çaçamānēsu 252,4; yājamāne 263,8; avipré cid 486,2; in 926,3 erscheint su statt dhā: ā nas devās savitā sāviṣat ~ .. yājamānāya sūnvatē. — 7) 136,2; 151,9; 214,10; 409,1; 823,2; 903,7; 922,10; 930,4. — 8) 111,2 ā nas yajñāya taksata ~ r̥bhumāt ~; 802,6 vācase ~ dhās. — 9) 111,1 tākṣan pitrbhyām r̥bhāvās yuvāt ~; 865,8 pūnar kalés akr̥nutam yuvāt ~; 485,9 vārṣīyas ~ kr̥nuhi; 970,5. 6 ~ ví tārī āyus.

-as-vayas 7) 369,4. — 9) vicarāntas 1024,4. -asā 1) 932,5; 624,9 (çvātrabhājā). — 2) 201,4 (neben ānnēs); 809,47 (pratnēna). — 4) 224,6 (tvākṣīyasā); 477,5 (neben çāvasā). -asas [G.] 1) svādós abhakṣi ~ 668,1. -ānsi 4) ~ jinva brhātās ca 237,7; sám te çicāmi brāhmanā ~ 946,5. — 5) pāri priyā ~ naptíos hitās 721,1(?) — 6) dādhis 872,1. -obhis 4) 871,8.

vayas-kṛt, a., *Jugendkraft* [vāyas 4] *schaffend* [kṛt von kr̥].

-r̥t (agnís) 31,10; 833,7. -r̥tas [N. p.] (sómās) 733,2 (stotrē); 781,8.

vāyasvat, a., *mächtig, labungsreich* [von vāyas 5].

-atas [G.] rāyās 215,15; 408,13.

1. **vayā**, f., *Zweig* [ob für dvayā wegen der Zweitheilung?], insbesondere 2) mit dem Gen. des Baumes; 3) bildlich werden die andern Feuer (59,1; 639,33) oder die andern Wesen (226,8) als *Zweige* des Agni, als aus ihm entsprossen dargestellt; 4) *Zweig* des Geschlechts, *Sippe*. -ām 355,1; 960,6. — 2) -āyās 4) anyāsyās āti-thim ~ 950,3.

-ās [N. p.] 448,6; 633,17. — 2) vanīnas 454,1; vṛkṣāsya 465,3. — 3) 59,1; 226,8; 639,33. -ās [A. p.] 196,4; 633,6.

2. **vayā**, f. = 2. vāyas, 1) *Opferspeise* mit Gen.; 2) *Stärkungsmittel* für [Dat.].

-ām [dreisilbig ~ -ā] 2) -ās [N. p.] 1) ~ asya tanūe 165,15.

-ās [N. p. dreisilbig ~ -ā] 1) viṣṇos 556,5.

vayākin, a., *verzweigt, gehenkelt* (?) [von 1. vayā, vermittelt durch dessen Deminutiv *vayāka].

-īnam 398,5 samjārbhurānas tārubhis sutegr̥bham ~.

vayāvat, a., *labungsreich* [von 2. vayā].

-antam kṣāyam 443,5.

vayīyu, a., *frisch, kräftig* [von 2. vayā = vāyas], Bezeichnung des Rosses.

-os 639,37 [neben prayīyos s. d.].

vayúna, n., ursprünglich *Gewebe* [von vi, vatyati], doch mit den unter tan dargestellten Bedeutungsübergänge, daher 2) jedes *kunstreiche Werk*, insbesondere ein solches, wobei Kenntniss und Geschick erfordert wird; namentlich 3) das *Werk des Gottesdienstes, Opferwerk*; 4) *Helligkeit, Licht*, ursprünglich als ausgespanntes Gewebe aufgefasst (s. 402, 2); so auch 5) mit kr̥ ein Werk, Gewebe machen, meist bildlich vom Lichte; 6) mit vid auf *kunstreiches Werk, Opferwerk* u. s. w. sich verstehen; 7) *Kenntniss der kunstreichen Werke*, namentlich der *Opferwerke, Regel*.

-am bildlich tās āpas atnata ~ 402,2. — 3) 182,1; vāghātām 237,4.

-e 3) idāyās putrás ~ janistā 263,3.

-ā 2) jánānām 591,4; návā 144,5. — 5) 215,5; 312,3; 162,18; 92,6 (usās uchāntī ~ kr̥noti). — 7) ví abra-vīt ~ mártiebhyas 145,5.

-āni 2) 210,3 (sādhat); 312,3 (sāadhan); 210,8 (taksus); ksitīnām 72,7. — 3) 870,7 (?) neben bhójanā; 872,8 (pr̥thivyās); 940,3 (vaste). — 5) 92,2. — 6) 152,6; 189,1; 239,6; 456,10; 516,14; 616,5; 948,2.

-esu 3) 225,4; 675,8. — 4) āhnām 448,5.

vayúnāvat, a., *hell, deutlich* [von vayúna], Gegensatz a-vayunā.

-at tāmas .. avayunām .. sūryeṇa ~ cakāra 462,3.

vayunaçās [von vayúna], *kunstgerecht* 493,12 imām nas agne adhvarām hotar ~ yaja.

vayúnā, f., *Lebenskraft* [vgl. vāyas]. Diese Bedeutung scheint in den zwei folgenden Stellen angenommen werden zu müssen.

-ā [N. s.] yād mā ājihita ~ canā ~ ānusāk 875,5; kâ maryādā ~ kâd ha vāmām 301,13.

vayúnāvat, a. = vayúnāvat, *hell* [Prāt. 554, 558].

-at 347,1 jyótis tāmasas ~ asthāt.